

Bruksela, dnia 22 października 2012 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 78/2012

Sprawozdanie nt. programu Erasmus i jego budżetu

Bruksela, 16 października 2012 r.

1. Program Erasmus i jego budżet
2. Erasmus dla młodych przedsiębiorców

1. Program Erasmus i jego budżet

Program Erasmus umożliwia studentom uczelni wyższych spędzenie od 3 do 12 miesięcy w innym kraju europejskim – w celu studiowania bądź odbycia stażu w przedsiębiorstwie lub innej organizacji. Z programu Erasmus może korzystać każdy student zapisany do instytucji szkolnictwa wyższego w jednym z 33 państw uczestniczących w tym programie (państwa członkowskie UE, Chorwacja, Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Szwajcaria i Turcja). Erasmus jest częścią programu „Uczenie się przez całe życie” i stanowi ponad 40 proc. budżetu tego programu. Program „Uczenie się przez całe życie” obejmuje również programy Leonardo da Vinci (kształcenie i szkolenie zawodowe, co najmniej 25 proc. budżetu) Comenius (edukacja szkolna, co najmniej 13 proc. budżetu) oraz Grundtvig (kształcenie dorosłych, co najmniej 4 proc. budżetu).

• **Jakie są przyczyny obecnego problemu z finansowaniem programu Erasmus?**

Proponowana przez Komisję Europejską kwota całkowitego budżetu UE na 2012 r. wyniosła 132,7 mld euro. Jednak ostateczny budżet, uzgodniony przez państwa członkowskie i Parlament Europejski, opiewa na 129,1 mld euro. Z budżetu na 2012 r. trzeba było również pokryć kwotę 5 mld euro niezapłaconych rachunków przeniesionych z budżetu UE na rok 2011, który także był zanizony. Komisja, Rada i Parlament uzgodniły, że dokonają oceny wykonania budżetu w ciągu 2012 r., aby

sprawdzić, czy konieczne będą dodatkowe fundusze. Wspomniane trzy instytucje pozostawały w regularnym kontakcie w sprawie niedoborów w finansowaniu szeregu programów, jednak nie osiągnęły porozumienia. Jeszcze w tym miesiącu Janusz Lewandowski, komisarz ds. programowania finansowego i budżetu, ma zaproponować budżet korygujący, by uzupełnić te niedobory.

- **Czy program Erasmus wyczerpie swoje środki finansowe przed końcem 2012 r.?**

Nie. Komisja Europejska przekazała 70 proc. środków finansowych przeznaczonych na program Erasmus na rok akademicki 2012/2013 agencjom krajowym w krajach uczestniczących, które rozdzielają środki między uniwersytety i studentów. W tym semestrze, do końca roku, nie powinno więc być żadnych problemów z wypłacaniem stypendiów Erasmusa studentom, którzy wyjeżdżają za granicę na studia lub staż.

- **Czy studenci, którzy wyjechali za granicę między styczniem a wrześniem 2012 r. otrzymali stypendia?**

Tak, jeżeli ukończyli oni okres wymiany i przedłożyli na swoim uniwersytecie sprawozdania potwierdzające odbycie studiów lub stażu. W takim przypadku otrzymali oni 100 proc stypendium. Na te stypendia nie miała wpływu redukcja obecnego budżetu, ponieważ agencje krajowe, a co za tym idzie uniwersytety i instytucje kształcenia zawodowego, już otrzymały niezbędne fundusze na rok akademicki 2011/2012.

- **Czy studenci Erasmusa, którzy wyjeżdżają za granicę w okresie od października 2012 r. do lutego 2013 r., otrzymają niższe stypendia niż oczekiwali?**

Jeżeli w budżecie UE na 2012 r. nadal brakować będzie środków, problemy mogą mieć studenci przebywający za granicą w drugim semestrze. Komisja przewiduje, że w roku akademickim 2012/2013 z programu Erasmus będzie mogło skorzystać około 270 tys. studentów.

- **Jakie kwoty Komisja wypłaciła agencjom krajowym do tej pory? Jak wielkie są niedobory?**

Komisja przekazała już około 99 proc. budżetu na 2012 r. na program „Uczenie się przez całe życie” („LLP”), który obejmuje programy Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius i Grundtvig. W sumie przekazała ona 980 mln euro agencjom krajowym w państwach uczestniczących oraz Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA), która zarządza częścią programu LLP. Około 45 proc. tej kwoty przeznaczone jest na stypendia Erasmusa.

Kwota ta nie odpowiada jednak wcześniej podjętym zobowiązaniom w ramach Erasmusa i programów siostrzanych. Komisja została więc niedawno zmuszona wnioskować o dodatkowe 180 mln euro z budżetu UE, by wywiązać się ze zobowiązań w ramach LLP do końca 2012 r. Niedobór w przypadku programu Erasmus w tym roku wyniesie około połowy tej kwoty, tj. 90 mln euro.

Deficyt w budżecie na 2012 r. oznacza, że Komisja nie jest w stanie wypłacić środków, o które wnioskowały agencje krajowe na stypendia w ramach programu LLP, na łączną kwotę ponad 118 mln euro.

Wnioski te zostały złożone przez następujące agencje krajowe: Austria (6,3 mln euro), Belgia, wspólnota francuskojęzyczna (3 mln euro), Belgia, wspólnota flamandzka (4 mln euro) Republika Czeska (7 mln euro), Niemcy (32 mln euro), Irlandia (2,2 mln euro), Estonia (2,75 mln euro), Litwa (4,3 mln euro), Polska (29,5 mln euro), Słowenia (2,7 mln), Słowacja (5 mln euro) i Wielka Brytania (19 mln euro).

Komisja spodziewa się również otrzymać wnioski o płatność o łącznej wartości około 100 mln euro przed końcem roku od Łotwy, Szwecji, Belgii (wspólnoty niemieckojęzycznej), Danii, Malty, Francji, Chorwacji, Węgier, Holandii, Szwajcarii, Norwegii, Rumunii i Grecji. Nie będzie ona w stanie sprostać tym płatnościom, chyba że budżet UE otrzyma wkrótce zastrzyk finansowy (kraje spoza UE uczestniczące w Erasmusie i programach siostrzanych płacą za uczestnictwo w programie).

- **Co robi Komisja, aby rozwiązać problem?**

Deficyt dotyczy praktycznie wszystkich pozycji w budżecie UE. Komisja dokłada wszelkich starań, aby zaradzić trudnej sytuacji, w tym wnioskuje o przesunięcie wszelkich środków, które nie zostaną wykorzystane gdzie indziej. Ten tzw. „wniosek o przesunięcie zbiorcze” jest obecnie przygotowywany przez Komisję.

Jednak w tym roku środki, które mogą zostać przesunięte, wynoszą mniej niż 500 mln euro ogółem we wszystkich dziedzinach, co nie jest wystarczającą kwotą. Dlatego

Komisja musi zwrócić się do władzy budżetowej (Parlamentu Europejskiego i państw członkowskich) o pilnie zwiększenie płatności w ramach budżetu na 2012 r.

- **Co się stanie, jeśli państwa członkowskie nie uzupełnią deficytu?**

Jeżeli państwa członkowskie i Parlament Europejski nie zgodzą się na dodatkowe wpłaty do budżetu, realizacja programu „Uczenie się przez całe życie” może zostać zagrożona. Pierwszymi zagrożonymi obszarami byłyby projekty współpracy obejmujące szkoły, dorosłych i kształcenie zawodowe, ponieważ niemożliwe byłoby wypłacenie studentom Erasmusa i praktykantom w ramach programu Leonardo da Vinci stypendiów na takim poziomie, jakiego oczekiwali. Jeżeli nadal brakować będzie środków, może to mieć również w niektórych przypadkach wpływ na wynagrodzenie pracowników agencji krajowych.

Sytuacja wstępnie ulegnie poprawie w 2013 r., kiedy dostępne będzie finansowanie z budżetu na nowy rok. Komisja zaproponowała 1,14 mld euro płatności na rzecz programu „Uczenie się przez całe życie” w przyszłym roku, z czego około 490 mln euro byłoby przeznaczony na stypendia dla studentów Erasmusa oraz pracowników uczestniczących w wymianach. Jednak z uwagi na to, że budżet ten zostanie częściowo wykorzystany na pokrycie ujemnego salda z tego roku (w wysokości co najmniej 180 mln euro), prawdopodobnie środki budżetowe zostaną w pełni wykorzystane już w połowie roku 2013 – tak więc po tym terminie należy się spodziewać jeszcze większych problemów.

- **Jaka część budżetu UE przypada na program „Uczenie się przez całe życie”?**

Całkowity budżet UE na lata 2007-2013 wynosi 975 mld euro w cenach bieżących. Na program „Uczenie się przez całe życie” przeznaczono 7 mld euro, co stanowi 0,71 proc budżetu. Bieżący deficyt dla programu LLP wynosi około 180 mln euro.

Całkowity budżet UE na lata 2014-2020 w cenach bieżących wynosi 1,156 bln euro. Wnioskowany budżet na przyszły program „Erasmus dla wszystkich” opiewa na 19 mld euro, co stanowi 1,64 proc. całkowitego budżetu.

- **Jaką kwotę wydaje UE na program Erasmus i jak jest ona rozdzielana?**

W obecnym okresie budżetowym (2007-13) UE przeznaczyła na program Erasmus 3,1 mld euro. Przydział na 2012 r. wynosi 480 mln euro, a kwotę na 2013 r. szacuję się na 490 mln euro (zob. tabela poniżej). Stanowi to około 0,35 proc budżetu UE. W roku

akademickim 2012/2013 liczba studentów Erasmusa od uruchomienia programu 25 lat temu sięgnie trzech milionów.

UE przekazuje coroczne dotacje agencjom krajowym w 33 krajach uczestniczących. Agencje krajowe odpowiedzialne są za organizowanie zaproszeń do składania wniosków i podpisywanie umów w sprawie stypendiów z uniwersytetami, szkołami, uczelniami i innymi instytucjami edukacyjnymi w ich kraju. Studenci ubiegają się o stypendium Erasmusa za pośrednictwem swojej uczelni macierzystej, która jest odpowiedzialna za wypłatę uzgodnionej kwoty stypendium.

Lista agencji krajowych:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/national_en.htm

Ogólny budżet Erasmusa przeznaczony na wsparcie mobilności studentów i pracowników przyznaje się różnym krajom na podstawie następujących czynników:

- populacji: liczby studentów, absolwentów i pracowników dydaktycznych uczelni wyższych (poziom 5-6 Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia, ISCED); w oparciu o dane Eurostatu;
- kosztów utrzymania oraz odległości między stolicami: stosowanych jako czynniki korygujące czynnik populacji;
- wskaźnika dotychczasowych wyników: obliczonego na podstawie liczby pracowników i studentów wyjeżdżających za granicę w przeszłości (w oparciu o najnowsze dostępne dane).

Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Kształcenia:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Glossary:ISCED

Prawie 90 proc budżetu Erasmusa jest inwestowanych w programy mobilności studentów i pracowników. Erasmus wspiera również projekty i sieci współpracy, co stanowi około 4 proc. budżetu. Są one zarządzane centralnie przez Agencję Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) w Brukseli. Poniższa tabela przedstawia całkowite kwoty finansowania programu Erasmus wydane w poszczególnych latach od 1988 r.

Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

- **Zdecentralizowane kwoty finansowania programu Erasmus przydzielone agencjom krajowym**

Rok	Roczny budżet Erasmusa przeznaczony na wsparcie mobilności studentów i pracowników w mln euro	Zmiana w porównaniu do roku poprzedniego
1988	13,00	
1989	26,84	106,46 %
1990	32,88	22,50 %
1991	43,86	33,39 %
1992	62,88	43,37 %
1993	67,88	7,95 %
1994	72,78	7,22 %
1995	73,46	0,93 %
1996	74,3	1,14 %
1997	70,00	-5,79 %
1998	100,27	43,24 %
1999	100,27	0,00 %
2000	111,79	11,49 %
2001	116,19	3,94 %
2002	121,9	4,91 %
2003	142,53	16,92 %
2004	168,00	17,87 %
2005	200,96	19,62 %
2006	245,75	22,29 %
2007	372,25	51,48 %
2008	416,36	11,85 %
2009	415,25	-0,27 %
2010	435,03	4,76 %
2011	469,64	7,96 %
2012	480,22	2,25 %
2013(*)	489,82	2,00 %

(*) szacunkowo

- **Jak oblicza się miesięczne stypendium UE?**

Stypendia z funduszy Erasmusa mają pokryć dodatkowe koszty życia za granicą i podróżowania. Studenci Erasmusa nie opłacają studiów w przyjmującej ich instytucji zagranicznej.

W poszczególnych krajach agencje krajowe przydzielają środki, jakimi dysponują, instytucjom szkolnictwa wyższego. Agencja krajowa może podjąć decyzję o

przyznaniu wyższych stypendiów mniejszej liczbie studentów (jak ma to miejsce np. w Bułgarii, na Cyprze i w Turcji) lub niższych stypendiów większej liczbie studentów (np. we Francji i we Włoszech), ale musi przestrzegać pułapu stypendiów ustalonego przez Komisję Europejską dla każdego kraju przyjmującego.

Przewodnik po programie „Uczenie się przez całe życie”:

http://ec.europa.eu/education/llp/doc/call12/part1_en.pdf

Agencja krajowa przyznaje fundusze składającym wnioski instytucjom, w oparciu o takie czynniki jak kwoty, o które wnioskowano, lub wyniki osiągnięte w przeszłości. Instytucja może wówczas zdecydować o dokładnej wysokości miesięcznego stypendium wypłacanego studentom (oraz tygodniowych lub dziennych stawkach dla pracowników) w granicach określonych przez agencję krajową, co różni się w poszczególnych krajach.

Kwota miesięcznego stypendium zależy od kraju przyjmującego i rodzaju mobilności. Na przykład istnieje tendencja do przyznawania wyższych stypendiów na staże niż na studia za granicą. Agencje krajowe mogą podwyższyć miesięczne stypendium studentom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Dotacje Erasmusa przyznawane przez UE mogą być uzupełniane innymi źródłami współfinansowanymi ze środków krajowych, regionalnych i lokalnych.

W roku 2010/2011 średnie miesięczne stypendia UE dla studentów wahały się od 133 euro dla studentów z Hiszpanii do 653 euro dla studentów z Cypru. We wszystkich krajach średnie miesięczne stypendium wyniosło 250 euro.

• **Jak studenci i pracownicy mogą ubiegać się o dotacje z Erasmusa?**

Program Erasmus jest otwarty dla wszystkich studentów studiujących w instytucjach szkolnictwa wyższego posiadających Kartę uczelni Erasmus w 33 krajach uczestniczących (27 państwach członkowskich UE, Islandii, Liechtensteinie, Norwegii, Turcji, Chorwacji i Szwajcarii). Kartę uczelni Erasmus podpisała większość europejskich instytucji szkolnictwa wyższego – ponad 4 tys.

Pierwszym krokiem przy składaniu wniosków o stypendia na studia lub staże Erasmusa jest skontaktowanie się z działem stosunków międzynarodowych instytucji macierzystej i wypełnienie przed wyjazdem formularza porozumienia o programie zajęć na studiach lub porozumienia o stażach w ramach Erasmusa. Porozumienia te,

określające program studiów lub staży, jakie mają odbyć studenci, muszą zostać zatwierdzone i podpisane przez instytucję macierzystą oraz zagraniczną instytucję lub przedsiębiorstwo przyjmujące, jak również przez studenta. Pozwala to na uproszczenie i zapewnienie pełnego uznawania przez instytucję macierzystą pomyślnie ukończonych zajęć w ramach Erasmusa.

Studia w ramach Erasmusa: osoby, które chcą odbyć część swoich studiów za granicą, muszą być co najmniej na drugim roku studiów w instytucji szkolnictwa wyższego.

Staże w ramach Erasmusa: studenci mogą rozpocząć staże w ramach programu Erasmus od pierwszego roku studiów wyższych.

Okres spędzony za granicą – zarówno na studiach, jak i na stażach – może trwać od 3 do 12 miesięcy, lub łącznie 24 miesiące. Dla studentów biorących udział w krótkoterminowym kształceniu w ramach wyższego szkolnictwa zawodowego minimalny czas trwania stażu wynosi dwa miesiące.

Erasmus dla pracowników: Pracownicy dydaktyczni są zobowiązani do przedstawienia swojej macierzystej instytucji lub przedsiębiorstwu programu zajęć zaakceptowanego przez instytucję przyjmującą. Pracownicy pragnący ubiegać się o dotację na szkolenia w ramach Erasmusa również powinni mieć program szkoleń zaakceptowany przez instytucję macierzystą oraz przez instytucję lub przedsiębiorstwo przyjmujące.

- **Czołówka krajów uczestniczących w Erasmusie**

W roku 2010/2011 największą łączną liczbę studentów i osób odbywających staże wysłała Hiszpania (36 183), wyprzedzając Francję (31 747) i Niemcy (30 274).

Hiszpania była również najchętniej odwiedzanym krajem (37 432 przyjeżdżających studentów), przed Francją (27 722) i Niemcami (24 733). Wielka Brytania gościła dwa razy więcej studentów (24 474), niż ich wysłała (12 833). Większość krajów wysłała więcej studentów, niż ich gościła. Największą równowagę między studentami przyjeżdżającymi i wyjeżdżającymi odnotowano w Słowenii, a w dalszej kolejności w Hiszpanii i Holandii.

Na wymianę, studentów wysłało 3 040 instytucji szkolnictwa wyższego, czyli o 6,6 proc. więcej niż w poprzednim roku akademickim.

- **Wzrost liczby studentów Erasmusa o 7,2 proc.**

W roku akademickim 2010/11 spośród 231 408 studentów Erasmusa za granicę na studia wyjechało 190 495 osób, co stanowi wzrost o 7,2 proc. w porównaniu z rokiem 2009/10. Liczba osób wyjeżdżających za granicę na studia zmniejszyła się w 3 krajach (Luksemburg, Węgry i Polska), natomiast w 16 państwach odnotowano wzrost powyżej średniej. W kategoriach względnych największy wzrost w porównaniu z rokiem 2009/10 odnotowano w Chorwacji (96,6 proc.), w Liechtensteinie (84,2 proc.) i na Cyprze (25,1 proc.).

Studenci wyjeżdżali za granicę na studia średnio na nieco ponad 6,4 miesiąca, a przeciętne stypendium wynosiło 232 euro (w porównaniu z 236 euro w poprzednim roku).

Wśród studentów Erasmusa największym powodzeniem cieszyły się nauki społeczne, biznes i prawo (34,7 proc.), następnie kierunki humanistyczne i artystyczne (31,5 proc.) oraz inżynieria, technologia produkcji i budownictwo (12,6 proc.).

- **Wzrost o 15 proc. liczby staży zawodowych w ramach programu Erasmus**

Od 2007 r. program daje studentom możliwość wyjazdu za granicę w celu zdobycia doświadczenia w przedsiębiorstwach lub innych organizacjach. W roku 2010/11 co szósty student Erasmusa – 40 913 spośród 231 408 – wybrał tę opcję, co stanowi wzrost o 15 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Średni czas trwania stażu wynosił 4,3 miesiąca, a studenci otrzymywali przeciętnie miesięczne stypendium unijne w wysokości 366 euro (spadek w porównaniu z 386 euro w roku akademickim 2009/10).

Tak jak w ostatnich latach w ramach programu Erasmus najwięcej studentów na staże wysłała Francja (5 958, co stanowi 14,6 proc.), przed Niemcami (5 096, 12,4 proc.) i Hiszpanią (4 756, 11,6 proc.). Najpopularniejszym krajem oferującym staże w ramach Erasmusa była Wielka Brytania, goszcząca 6 970 studentów (17 proc.), następnie Hiszpania (6 852, 16,7 proc.) i Niemcy (5 614, 13,7 proc.).

Aby wspierać praktyki zawodowe za granicą, instytucja szkolnictwa wyższego może utworzyć konsorcjum na rzecz staży. Konsorcja te obejmują instytucje szkolnictwa wyższego i inne organizacje, takie jak przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia. W roku

2010/11 w 13 krajach utworzono około 74 konsorcjów na rzecz staży. Konsorcja na rzecz staży znalazły możliwości odbycia praktyk dla ponad 14 proc. studentów.

Największa grupa studentów odbywających staże w ramach programu Erasmus studiowała nauki społeczne, biznes i prawo (26,6 proc.), kierunki humanistyczne i artystyczne (17,1 proc.), które miały największy udział w poprzednim roku akademickim, a także rolnictwo i weterynarię (15,4 proc.) – liczba tych studentów wzrosła ośmiokrotnie w porównaniu z poprzednim rokiem.

- **Ilu jest studentów wyższych uczelni (ze studiów licencjackich i magisterskich) w krajach uczestniczących w programie Erasmus? Ilu z nich spędziło część lub całość swoich studiów za granicą w roku 2010/11?**

W roku 2010/11 spośród ogólnej liczby studentów wynoszącej ponad 22,5 mln w 32 krajach uczestniczących, około 1 proc. otrzymało stypendia Erasmusa¹.

Przy założeniu, że średni czas trwania studiów w instytucjach szkolnictwa wyższego wynosi 4-5 lat (studia licencjackie i magisterskie), szacuje się, że około 4,5 proc. wszystkich europejskich studentów na pewnym etapie studiów wyższych otrzymało stypendia Erasmusa. Spośród nich – 67 proc. na poziomie licencjackim, 28 proc. na poziomie magisterskim, 1 proc. na poziomie doktoranckim oraz 4 proc. w ramach kształcenia krótkoterminowego. Ogółem około 10 proc. studentów spędziło lub spędza część lub całość studiów za granicą z pomocą programu Erasmus lub innych środków publicznych i prywatnych.

Podczas spotkania w Bukareszcie w dniach 26-27 kwietnia 2012 r., ministrowie odpowiedzialni za szkolnictwo wyższe przyjęli bolońską strategię mobilności, która zakłada, że do 2020 r. 20 proc. europejskich absolwentów szkół wyższych będzie miało za sobą część studiów za granicą, zgodnie z europejskim poziomem odniesienia dla mobilności w ramach kształcenia wyższego, przyjętym w listopadzie 2011 r.

- **Komisarz Lewandowski o budżecie, w tym na program Erasmus:**

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/lewandowski/library/speeches/EU_budget_running_dry_PL.pdf

---

¹ W 2010 r. całkowita populacja studentów w UE-27 wynosiła około 18,5 mln.

„Większość mediów, co jest w pełni zrozumiałe, skupiła się na studenckim programie Erasmus, przepowiadając rychły koniec wymian studenckich w Europie.

A zatem oficjalnie, po to aby ukrócić wszelkie spekulacje, przedstawiam fakty:

- to w dniu 23 października br. Komisja ogłosi projekt budżetu korygującego, występując w nim o dodatkowe środki na wspomniane wcześniej programy, aby móc zakończyć ich cykle roczne. A teraz zapomnijmy o podanych przed chwilą liczbach: w chwili obecnej wciąż jeszcze obliczamy, ile będzie wynosić ostateczna kwota, chociaż już teraz wygląda na to, że na te programy będziemy potrzebować kilku miliardów euro.

W przypadku Erasmusa należną pomoc finansową otrzymało już 70 proc. studentów. Większości z pozostałych 30 proc. studentów, którzy wciąż czekają na pieniądze, nie dotknie brak środków, ponieważ wiele agencji krajowych zajmujących się przydzielaniem stypendiów wciąż nimi dysponuje. Jednakże pozostają jeszcze ci, którym może zabraknąć pieniędzy – to właśnie ich dobro mając na myśli, przedstawimy projekt budżetu korygującego. Program Erasmus jest ważny dla europejskiej młodzieży, stanowi również odpowiedź na wyjście Europy z kryzysu. Nie wyobrażam sobie, aby nasze rządy krajowe mogły odmówić inwestowania w naszą młodzież!”

2. Erasmus dla młodych przedsiębiorców

Realizacja programu Erasmus dla młodych przedsiębiorców osiągnęła znaczący etap: ponad 2600 przedsiębiorców uzyskało wsparcie ze środków programu w ramach ponad 1300 wymian zorganizowanych do chwili obecnej między początkującymi i doświadczonymi przedsiębiorcami. Zgłoszenia do konkursu wskazują, że **program – zwłaszcza w ostatnich latach – nabrał rozpędu i przynosi korzyści zarówno młodym, jak i doświadczonym przedsiębiorcom, a także gospodarce Unii Europejskiej**. Nagrodami przyznanymi w pięciu różnych kategoriach wyróżniono: najlepszy film opowiadający o udanym przedsięwzięciu biznesowym, najbardziej udany przykład współpracy po wymianie, najlepszy pomysł na nowy biznes przedstawiony przez początkującego przedsiębiorcę, najlepszego przedsiębiorcę goszczącego i najlepszą organizację pośredniczącą.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za sprawy przedsiębiorczości i polityki przemysłowej, **Antonio Tajani**, powiedział: „Konieczne jest podniesienie poziomu umiędzynarodowienia europejskich małych i średnich przedsiębiorstw, zważywszy że stosunkowo nieliczne eksportują swoje wyroby i usługi

czy to w obrębie Unii Europejskiej, czy to poza nią. Zarówno doświadczeni przedsiębiorcy goszczący, jak i przedsiębiorcy początkujący odnoszą z programu Erasmus dla młodych przedsiębiorców korzyści w postaci poprawienia swego dostępu do rynku oraz zidentyfikowania potencjalnych partnerów w innych państwach członkowskich.”.

⇒ **Laureaci Nagród Przedsiębiorczości Erasmusa w 2012 r.**

Za najlepszy film opowiadający o udanym przedsięwzięciu biznesowym:

1. Początkujący przedsiębiorca Luca Oggianu (Włochy) – Goszczący przedsiębiorca Christophe Chatillon (Belgia): Usługi cyfrowe w dziedzinie aplikacji;
2. Początkujący przedsiębiorca Ramon Francos Sanchez (Hiszpania) – Goszczący przedsiębiorca Piotr Przewrocki (Polska): Usługi multimedialne;
3. Początkujący przedsiębiorca Liga Stige (Łotwa) – Goszczący przedsiębiorca George Skafidas (Grecja): Pośrednictwo w usługach celnych.

Za najbardziej udany przykład współpracy po wymianie:

1. Początkujący przedsiębiorca Sébastien Aubert (Francja) – Goszczący przedsiębiorca Thierry Baujard (Niemcy): Produkcja i finansowanie filmów;
2. Początkujący przedsiębiorca Dimitris Matsakis (Grecja) – Goszczący przedsiębiorca Pierre Engel (Francja): Doradztwo i budowanie potencjału w technologiach kosmicznych;
3. Początkujący przedsiębiorca Sylvain Lemoine (Francja) – Goszczący przedsiębiorca Carl Georg Rasmussen Zrównoważony transport.

Za najlepszy pomysł na nowy biznes:

1. Początkujący przedsiębiorca Marius Dan Croitoru (Rumunia): Platforma internetowa dla studentów i młodych pracowników;
2. Początkujący przedsiębiorca Esther Pascual Fernandez (Hiszpania): Wykorzystanie gnojowicy do wyrobu pojemników na kwiaty;
3. Początkujący przedsiębiorca Marco Migliorisi (Włochy): Moda przyjazna wobec środowiska.

Dla najlepszego goszczącego przedsiębiorcy:

1. Joseph A. Bugeja (Malta): Podróże i turystyka;
2. Gianluca Massimiliano Frongia (Włochy): Wspieranie osobistego i zawodowego rozwoju młodych ludzi z myślą o ich aktywności obywatelskiej;
3. Seppo Huurinainen (Finlandia): Dostawca systemów planowania zasobów bioenergetycznych w przedsiębiorstwie.

Dla najlepszej organizacji pośredniczącej:

1. Unioncamere del Veneto - Eurosportello Veneto (Włochy).

⇒ **Informacja o programie Erasmus dla młodych przedsiębiorców**

Od 2009 r. przedsiębiorca, który zamierza założyć firmę lub właśnie to uczynił, może skorzystać z bezpośredniej pomocy doświadczonego przedsiębiorcy z innego państwa członkowskiego, z którym pracuje przez okres od jednego do sześciu miesięcy. Program Erasmus dla młodych przedsiębiorców ułatwia nawiązywanie kontaktów między przedsiębiorcami poprzez rozwijanie transgranicznej wiedzy i doświadczenia w obrębie Unii Europejskiej.

Z danych statystycznych wynika, że 93 proc. nowych przedsiębiorców i 86 proc. przedsiębiorców goszczących, którzy wzięli udział w programie, potwierdza, że wymiana przyczynia się do rozwoju ich przedsiębiorstwa. 84 proc. doświadczonych przedsiębiorców z chęcią przyjęłoby kolejnego początkującego. Wynikiem wielu wymian jest długofalowa wymiana między obu przedsiębiorcami, a także umiędzynarodowienie ich działalności. Zatem program nie tylko przyczynia się do powstawania nowych firm, ale służy ich umocnieniu i utrwaleniu.

Komisja Europejska uruchomiła program jako pilotażowy. Ponieważ uzyskano zadowalające efekty, Komisja włączyła go do Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP). Planowana jest jego kontynuacja w ramach programu na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP (COSME).

⇒ **Europejski Tydzień MŚP 2012 – Więcej kobiet-przedsiębiorców w celu kreowania rozwoju i tworzenia miejsc pracy**

Tegoroczny Europejski Tydzień MŚP w dn. 15-21 października odbył się pod hasłem propagowania i wspierania przedsiębiorczości kobiet. Celami Tygodnia są:

- rozpowszechnianie informacji na temat wsparcia, jakie UE oraz organy administracji szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego mogą zaoferować mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim firmom;
- propagowanie przedsiębiorczości, tak aby więcej osób, zwłaszcza młodych, planując swoje życie zawodowe, poważnie rozważyło możliwość założenia własnej firmy;
- docenienie wkładu przedsiębiorców w budowanie dobrobytu, tworzenie miejsc pracy oraz rozwój innowacyjności i konkurencyjności w Europie.

- **Dodatkowe informacje**

Więcej o programie Erasmus:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/erasmus_en.htm

Więcej o programie „Uczenie się przez całe życie”:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm

Broszura „Erasmus facts and figures” (Erasmus - fakty i liczby):

http://ec.europa.eu/education/erasmus/publications_en.htm

Statystyki dotyczące programu Erasmus:

http://ec.europa.eu/education/erasmus/statistics_en.htm

Opracowała:

dr Magdalena Skulimowska²

---

² Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.